

*Чернігівський національний педагогічний університет
імені П. Т. Шевченка*

*Факультет початкового навчання
Кафедра дошкільної та початкової освіти*

Субботенко Ілля

*Дидактичні ігри в пізнавальній діяльності
дошкільників*

І. Ю. Субботенко

*Дидактичні ігри в пізнавальній
діяльності дошкільників*

Комп'ютерний набір *І. Ю. Субботенко*

Підписано до друку 15. 12. 2015р. Формат 60x90/16
Обсяг 2.12 друк. арк.
Наклад 100 прим. Зам. 372

ФОП Ремізова В.М.
м. Чернігів, пров. 1-го Травня, 2
Тел.: (0462) 610-424

*Чернігів
2015*

УДК 373.2.016
ББК Ч 411.375.4
С 89

ДЛЯ НОТАТОК

Наукові керівники:

Кошель А. П.- кандидат педагогічних наук, викладач кафедри дошкільної та початкової освіти Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка

Рецензенти:

Кононович Г. М.- вихователь ДНЗ № 75 «Золота рибка» м. Чернігова

Богдан Т. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка.

Художнє оформлення: Красний Є., Субботенко І.

С 89 **Субботенко І. Дидактичні ігри в пізнавальній діяльності дошкільників.** – Чернігів, ФОП Ремізова В.М., 2015. – 37 с.

УДК 373.2.016
ББК Ч 411.375.4

У посібнику цікаво викладено матеріал для дітей дошкільного віку, їхніх батьків та вихователів. Важливе місце посідають дидактичні завдання та вправи для виправлення мовних недоліків. Пояснення супроводжується ілюстраціями, цікавими завданнями в ігровій формі. Тут маленький дошкільник знайде для себе багато цікавого про навколишній світ, створений Богом, та його мешканців, а уважний вихователь допоможе дитині пізнати довкілля.

Посібник стане у нагоді усім, хто цікавиться пізнавальною діяльністю дитини, прагне викласти матеріал у цікавій формі, спрямувати на шлях маленьких досліджень та захоплюючих відкриттів.

© І. Ю. Субботенко, 2015

Зміст

<i>Вступне слово</i>	4
<i>Дидактичні завдання для виправлення мовних недоліків</i>	9
<i>Двір дідуся Миколи</i>	12
<i>Лисичка і журавель (план – конспект)</i>	17
<i>Ріпка (план – конспект)</i>	18
<i>Дидактичні ігри</i>	20
- «Хто як працює».....	20
- Професії батьків (цікаві ігри, загадки).....	21
- «Що з чого зроблено?».....	26
«У кого, який настрій?».....	27
«Буває — не буває».....	28
«Подорожі вночі, вдень».....	29
«На чому можна їздити».....	30
«Впізнай звук».....	31
«Закінчи слово».....	31
<i>Цікаві завдання</i>	31
«Повтори, як я».....	32
<i>Цікаві картинки</i>	32
«Слова, які «живуть» у ванній кімнаті».....	32
<i>ГРА «Перевір»</i>	33
<i>Додатки. Виріжай та складай і тварин пізнавай</i>	34
<i>Література</i>	36

Дайте дитині в руки малюнок і вона заговорить

К.Д. Ушинський

ГРА - ПРОВІДНИЙ ВИД ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНЯТ

У розвитку дитини і колективу дітей велика роль відводиться основному виду дитячої діяльності в дошкільний період – грі. Філософи, історики, етнографи, психологи, педагоги вивчають походження гри, її місце в житті дитини, можливості ефективного використання ігор для вирішення виховних завдань.

До теорії гри значний внесок зробила Н. К. Крупська. Підкреслюючи соціальний характер дитячих ігор, відображення в них життєвих явищ, вона вбачала у грі, насамперед засіб розширення вражень і уявлень про навколишню дійсність, зв'язок з нею. «Для дітей дошкільного віку, - писала Н. К. Крупська, - ігри мають виняткове значення: гра для них - навчання, гра для них - праця, гра для них - серйозна форма виховання. Гра для дошкільників - засіб пізнання навколишнього».

Вже з перших місяців життя дитина прагне до спілкування з тими, хто її оточує, поступово оволодіває мовою. Дитина хоче бути активним учасником життя дорослих, хоч ця потреба ще не відповідає її можливостям. У грі наслідуючи дії старших, співпереживаючи доступні їй радощі і прикрощі, дитина таким своєрідним шляхом прилучається до навколишнього життя.

Високо оцінюючи виховну роль дитячих ігор, А. С. Макаренко писав: «Гра має важливе значення в житті дитини, має те саме значення, яке для дорослого має діяльність, робота, служба. Яка дитина в грі, така з багатьох поглядів вона буде в роботі, коли виросте».

Тривалі спостереження за іграми, вивчення їхнього змісту у дітей різних народів і на різних історичних етапах дають змогу зробити висновок про те, що джерелом їх є життя людей, умови, в яких живе дитина, її сім'я. Раніше у заможних родинах діти гралися в панів і підлеглих, а сини і дочки бідних відображали в іграх тяжку працю дорослих. Ігри селянських дітей відбивали селянську працю, в них відчувались злидні, знедоленість безземельних бідняків.

17. Швайко Г.С. Игры и игровые упражнения для развития речи: (Из опыта работы) / Г. С. Швайко. – М. Просвещение, 1993. – 64с, ил.
18. Янківська О.П. Дидактичні ігри в дит. садку / О. П. Янківська. – К.: Рад. шк., 1985. – 144 с.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артемова Л. Професії батьків / Л. Артемова. – К.: «Грайлук» 1995. – 29 с.
2. Богуш А. М. Мовленнево – ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації вправи. Навчально – методичний посібник. / А.М. Богуш, Н.І. Луцан. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2008. – 256 с.
3. Воспитание и обучение детей с нарушениями развития. Методический и практический журнал №2 2007
4. Геннинг М. Г. Гермая Н.А. Воспитание у детей правильной речи, 2-е вид,— Чебоксари, 1971.— С. 66.
5. Карманенко Т.М. Ляльковий театр дітям. Посібник для вихователів дитячих садків / Т.М. Карманенко, Ю. Г. Карманенко: - К «Радянська школа» 1986. - 160 с.
6. Катаєва Л.Є., Кузнецова Л. О. Мовленнєвий розвиток старших дошкільників. / Л. Є. Катаєва, Л.О.Кузнецова - Х. :Вид. група « Основа», 2011. – 143с.
7. Крупська Н. К. Пед. твори, т. 6, с. 334.
8. Луцько К. Говори. Думай. Запам'ятовуй. Проб посібник для учнів з вадами слуху, педагогів та батьків. / К. Луцько - Ірпінь.: «Перун» 1995 – 240 с.: іл..
9. Макаренко А.С. Книга для батьків. К., 1972, с. 286
10. Малярчук А.Я. Дидактичний матеріал для виправлення мовних недоліків: Навч. посібник. для вчителів, логопедів, вчителів та вихователів шкіл та дит. садків. / А. Я. Малярчук - К: Райдуга, 1995. 408 с. : іл.
11. Пізнайко від 2 до 6 « журнал для найменших» №6 червень К, 2013.
12. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка Навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів. / Т. І. Поніманська – К.: «Академ – видав», 2004. – 465 с.
13. Розкажіть онуку» №7 - 8 2012.
14. Станіславський К. С. Работа актера над собой. М., 1954 – 170с.
15. Субботенко І.Ю. Цікава екологія і природознавство. / І. Ю. Субботенко Чернігів: ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка, 2015. – 80 с.
16. Толстой Л.Н. Собр. соч., т. 1. М., 1960, с. 44.

У дитячих іграх відбивається ставлення людей до праці - бажання трудитись для загального добра, нові взаємини між людьми - дружба, товарицькість, взаємодопомога, взаємоповага, турбота про дітей.

СВОЄРІДНІСТЬ ГРИ ЯК ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ

Головною особливістю гри є те, що вона є відображенням дітьми навколишнього життя - дій, діяльності людей, їхніх взаємин в обставинах, створюваних дитячою уявою. У грі кімната може бути морем і лісом, станцією метро і залізничним вагоном. Діти надають обстановці того значення, яке обумовлено їхнім задумом і змістом гри.

Цю особливість дуже переконливо характеризував Л. М. Толстой у повісті «Дитинство» (глава «Ігри»). Головний герой її Микола говорить: «Я сам знаю, що з палиці не тільки птаха вбити, а й вистрелити не можна. Це гра. Коли так роздумувати, то й на стільцях їздити неможливо; а Володя, я гадаю, сам пам'ятає, як довгими зимовими вечорами ми накривали крісло платками, робили з нього карету, один сідав за кучера, другий за лакея, дівчатка посередині, три стільці були трійка коней і ми вирушали в дорогу. І які різні пригоди траплялися в цій дорозі! І як весело і швидко минали зимові вечори!...».

Видатний режисер і актор К. С. Станіславський у книзі «Праця актора над собою», характеризуючи дитячу гру, говорив, що грі дитини притаманна віра в справжність і правдивість вигадки. Досить дитині сказати собі «нібито», і вигадка оживе в ній. При цьому в дітей помічено ще одну властивість: вони знають, чому вони можуть вірити, і чого слід не помічати.

Відтворення реальних дій у грі - це не точне копіювання, дзеркальне відображення їх. Діти не пов'язані всіма конкретними умовами реальної обстановки, часом, суворою послідовністю дій. Граючи, вони вірять у те, що, залишаючись у кімнаті, пливають у розбурханому морі, переживають відчуття страху і радість подолання його. Як відважні космонавти, вони «летять» на Місяць і повертаються назад. Події при цьому розгортаються, як у казці, «не протягом днів, а протягом годин».

Діти відображують у грі свої знання про відомі їм життєві явища і події, словесне звертання в ході гри виконує величезну

роль. Спілкуючись, діти обмінюються думками, переживаннями, уточнюють задум і зміст гри.

Особливістю дитячої гри є також поєднання і взаємозв'язок образу, ігрової дії і слова. У ході гри самими дітьми (а в деяких іграх - дорослими) встановлюються правила, які визначають і регулюють поведінку і стосунки між дійовими особами.

ГРА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ І РОЗВИТКУ ДІТЕЙ

Гра - це захоплююче заняття для дошкільнят - разом з тим є дуже важливим засобом виховання і розвитку їх. Розвиток і ставлення гри значною мірою відбувається саме тоді, коли її використовують як засіб виховання.

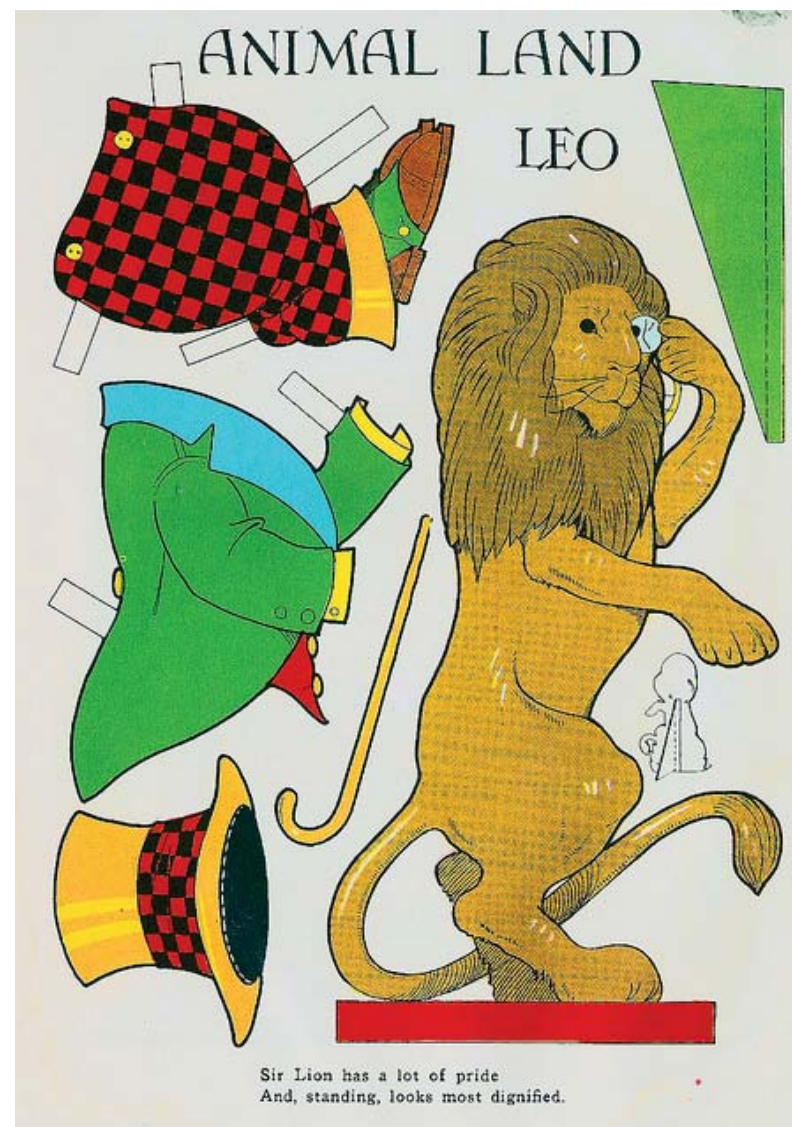
Включаючи гру в педагогічний процес, вихователь навчає дітей гратися, створювати, за висловом А. С. Макаренка, «добру гру». Для «доброї» гри характерні такі якості: пізнавальна-виховна цінність змісту, повнота і правильність відображувальних уявлень; доцільність, активність, організованість і творчий характер.

Гра не закріплює знання і уявлення, що вже є у дітей, а є своєрідною формою активної пізнавальної діяльності, в процесі якої вони під керівництвом вихователя оволодівають новими знаннями. У грі педагог виховує у дошкільнят такі якості, як сміливість, чесність, ініціатива, витримка.

Без керівництва вихователя ігри дітей можуть іноді впливати негативно на колектив, на окрему дитину. Н. К. Крупська писала: «Є ігри, що виробляють жорстокість, грубість, розпалюють національну ненависть, погано впливають на нервову систему, викликають азарт, марнославство. І є ігри, що мають величезне виховне значення, зміцнюють волю, виховують почуття справедливості, вміння допомагати в біді тощо».

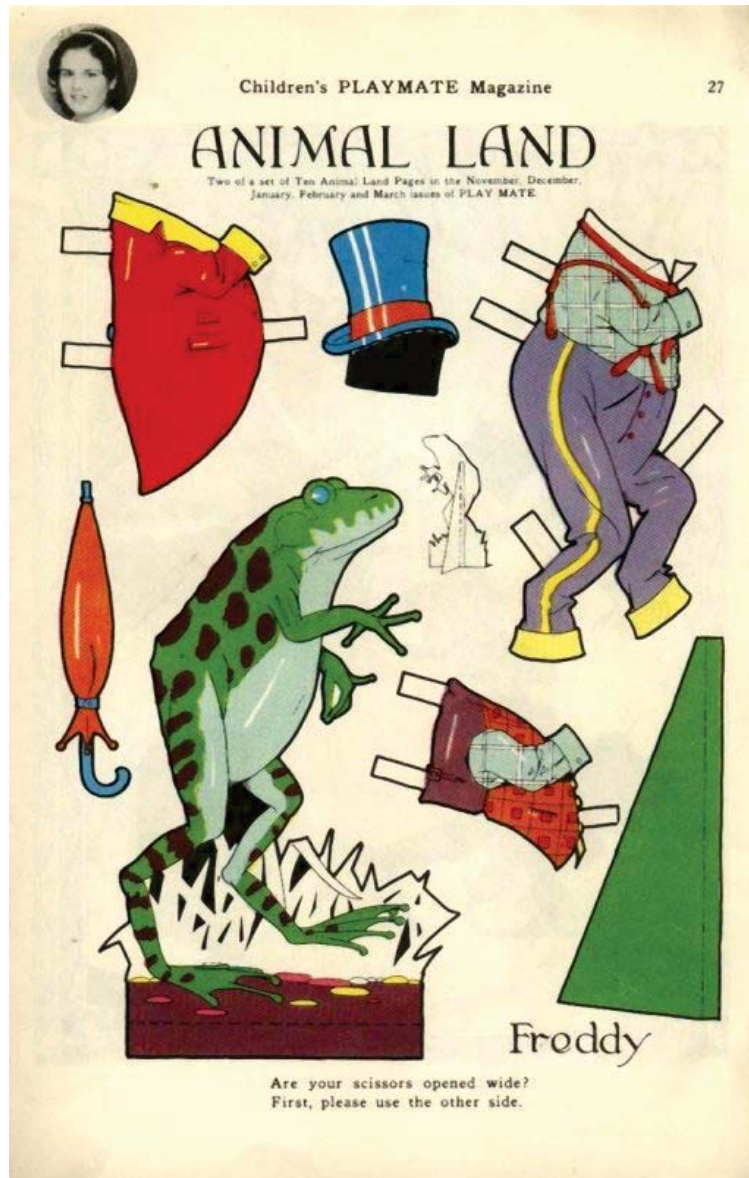
Щоб використати позитивний вплив гри і не допустити виникнення небажаних ігор, треба не пускати їх на самоплив, а вчити дітей розрізняти, що добре і що погана.

Вихователь широко користується грою як засобом фізичного виховання. Більшість ігор включає активні рухи, які сприяють посиленню кровообігу, більш глибокому і повному обміну речовин. Рухова активність впливає на формування правильної постави, розвиток координації рухів, їх краси. Проте неправильно було б вважати, що гра є засобом фізичного виховання сама по собі. Без

Додаток

Виріжай та складай, і тварин пізнавай

педагогічного керівництва вона може завдати шкоди фізичному розвитку дітей. Часом вони перевтомлюються, перебуваючи тривалий час у тій самій позі (скажімо, сидячи навпочіпки) або, навпаки, надто багато рухаючись.

Гра широко використовується і як засіб естетичного виховання, тому що діти відображують навколишній світ через роль, образ. Величезне значення у грі має уява.

А. С. Макаренко, високо оцінюючи роль гри в організації життя дітей, писав про роль вихователя в ній: «І я як педагог повинен з ним трішки гратися. Якщо я буду тільки привчати, вимагати, наполягати, я буду сторонньою силою, може й корисною, але не близькою. Я повинен неодмінно трохи гратися, і я цього вимагав від усіх своїх колег».

Вихователь має бути близькою людиною для дітей, бажаним учасником їхніх ігор. Скориставшись змістом, і правилами гри, своєю ігровою роллю, він тактовно спрямовує хід гри, стосунки дітей у ній, не пригнічуючи їхньої самодіяльності. Слід пам'ятати, що не можна замінити гру будь-якими іншими формами роботи з дітьми.

У проміжку між сніданком і заняттями (8-10 хв.) діти звичайно продовжують почату гру або бавляться з іграшками, настільними іграми.

Для старших дітей програмою передбачено ігри між заняттями. Мета їх - короткий (7-10 хв.) відпочинок, проте ці ігри не повинні включати надмірної рухової активності, спричинювати велике розумове навантаження. Найбільше часу для ігор відводиться на прогулянці.

Взимку і восени в груповій кімнаті, а весною і влітку на свіжому повітрі діти проводять сюжетно-рольові ігри або граються з будівельним матеріалом, з іграшками, в настільні ігри. В цей час включають ігри з елементами забави.

А. С. Макаренко зазначав, що у грі, як і в труді, є зусилля праці і зусилля думки: «Гра без зусилля, гра без активної діяльності - завжди погана гра»

У грі часто виникає потреба створювати іграшки, той чи інший пристрій. На заняттях з ліплення, конструювання діти під керівництвом вихователя виготовляють іграшки, речі, які потім і використовуються в іграх. Гра впливає на пізнавальний розвиток дітей, викликає необхідність розширення знань. Гра навчає

цілеспрямовано і послідовно відтворювати знання, реалізовувати їх в ігрових діях, у правилах.

ВИДИ ІГОР ТА ЇХ РОЛЬ У ЖИТТІ, ВИХОВАННІ Й НАВЧАННІ ДІТЕЙ.

Ігри розрізняються за змістом, характерними особливостями, тим, яке місце вони посідають у житті дітей, у вихованні й навчанні їх.

Сюжетно-рольові ігри створюють самі діти з деяким керівництвом вихователя. Основу їх становить дитяча самодіяльність. Іноді такі ігри звать творчими сюжетно-рольовими, підкреслюючи, що діти не просто копіюють ті чи інші явища, а творчо осмислюють їх і відтворюють у образах, які створюються, в ігрових діях. Різновидом сюжетно-рольових ігор є ігри-драматизації і будівельні.

У практиці виховання використовуються також ігри з правилами, їх створюють для дітей дорослі. Це дидактичні ігри, рухливі, ігри-забави. В основі цих ігор чітко визначений програмний зміст, дидактичні завдання, цілеспрямованість навчання. Самодіяльність дітей при цьому не виключається, а здебільшого поєднується з керівництвом вихователя. Набувши ігрового досвіду, з розвитком здатності до самоорганізації діти проводять ці ігри також самостійно.

Гра «Перевір»

Мета: вчити визначати на слух, що у вірші неправильно. Прочитайте вірш і запропонуйте дитині визначити, що переплутано.

Рано-вранці, на світанку,
Вечоріло трішки.
Баба їхала в кареті,
Просувалась пішки.
А за нею вовчик біг,
Ледь крокував ногами,
Він хотів переплисти
Миску з пирогами.

«Повтори, як я»

«Повтори, як я». Дорослий вимовляє слово з потрібним звуком тихо, голосно, пошепки, повільно, швидко і пропонує дитині повторити.

Цікаві картинки

Дітям старшого дошкільного віку слід пропонувати самостійно придумувати назви до картинок, а також складати розповіді про те, що було до подій, зображених на картинці, і що буде пізніше.

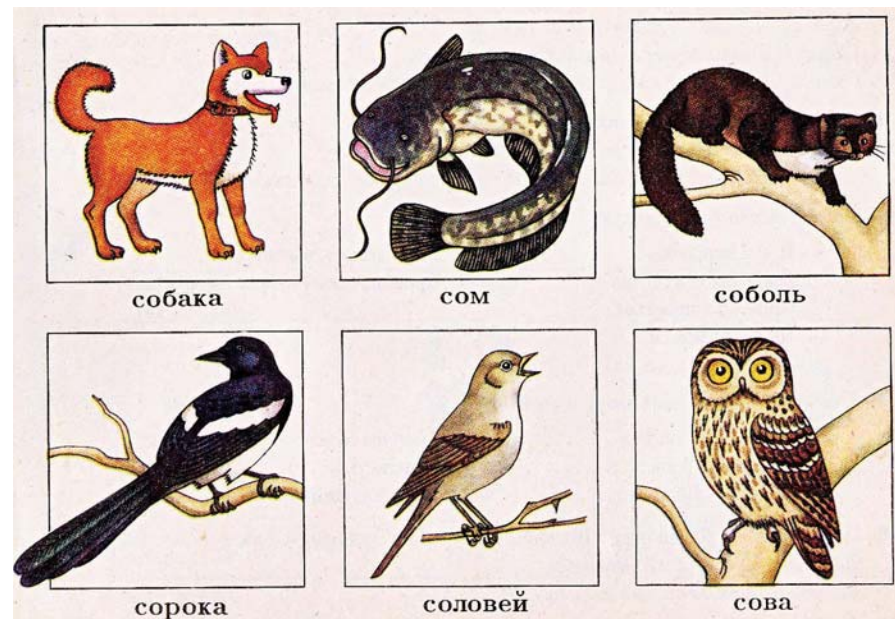
У кожній сім'ї, мабуть, є збірки творів мистецтва або набір листівок з репродукціями відомих художників. Дітям слід запропонувати розглянути картину, розповісти її зміст, а потім звернутись до дитини із запитаннями.

«Слова, які «живуть» у ванній кімнаті»

Мета: збагачувати словниковий запас, розвивати вміння називати слова для позначення назв та дій. Поставте дитині запитання.

1. Які предмети потрібні, щоб вмиватися?
2. Що потрібно для прання? Що ти можеш випрати?
3. Яка буває вода у ванній кімнаті?
4. Навіщо потрібно чистити зуби?

Дидактичні завдання для виправлення мовних недоліків

1. Назвати зображення на всіх малюнках, уточнити їх значення. Визначити перший звук у назвах цих малюнків.
2. Порахувати назву кожного малюнка до 5.
3. Ігри: " Відгадайте, який малюнок я заховав?"
"Хто більше запам'ятає назв малюнків та назве їх по пам'яті?"
4. Про які малюнки ці загадки?
Удень спочиваю, а вночі літаю.
Маю круглі очі, бачу серед ночі.

(ва, со)

На дні, де тихо й темно,
Лежить вусата колода.

(м, о, с).

5. Яким одним словом можна назвати зображення на всіх малюнках? Назвіть свійську тварину (дику тварину, рибу, птахів).

6. Вивчіть скоромовку:

Хитру сороку спіймати морока,
А на сорок сорок — сорок морок.

«Впізнай звук»

«Впізнай звук». Підібрати слова з близькими за звучанням звуками (*ш, с, з, ц, ж*) і запропонувати дитині: «Я буду називати слова, а коли почуєш у слові звук *ш*, плеснеш у долоні». Дорослий називає слова: «сумка», «шум», «суп», або слова на звук *ж* (жук, зуб, жінка, замок).

«Закінчи слово»

«Закінчи слово». Дорослий починає слово, а дитина його закінчує. Для цієї гри доцільно підібрати картинки. Наприклад, дитині показують картинку і промовляють «ра...», дитина закінчує «...к (рак)», «си...» (сир) та ін.

Цікаві завдання

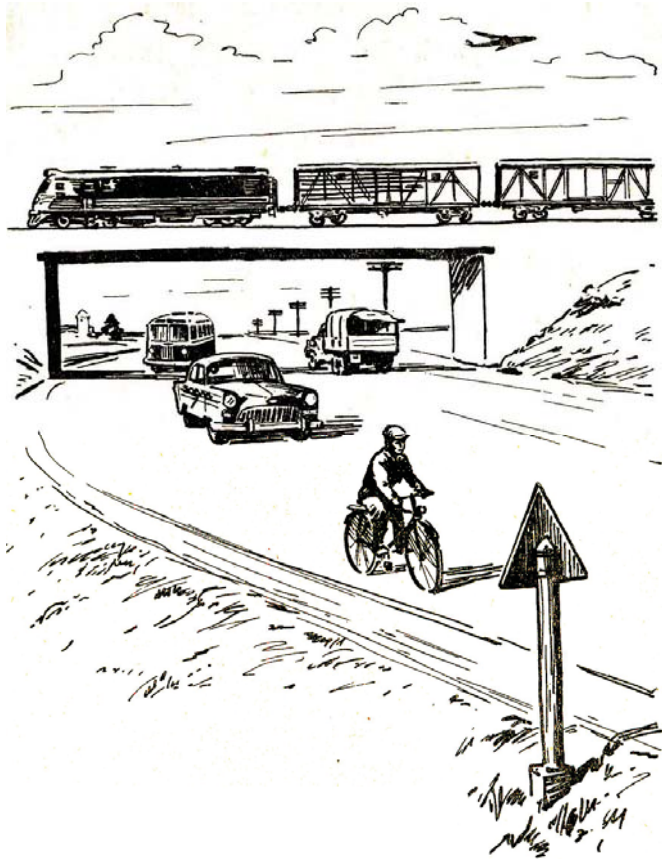
Чого не вистачає на малюнках? Домалюй.
Скажи, що потрібно дівчинці для вишивання.

«На чому можна їздити»

«На чому можна їздити». Дорослий пропонує дитині назвати різні види транспорту, в назвах яких були б звуки (по черзі) с (сани, автобус, велосипед, тролейбус), р (ракета, тролейбус, метро, моторолер), ш (машина), к (літак.) та їй.

Аналогічно проводять ігри «Що можна їсти (пити)?», «На чому люди сплять?» та ін.

Свистячі звуки

1. Назвати зображення на всіх малюнках, уточнити їх значення. Визначити, де стоїть звук **ць** у назвах цих малюнків.

Прочитати підписи під малюнками (або читає вихователь).

2. Ігри: "Відгадайте, який малюнок я заховав?"

"Хто більше запам'ятає назв малюнків та назве їх по пам'яті?"

3. Повторювати скоромовки:

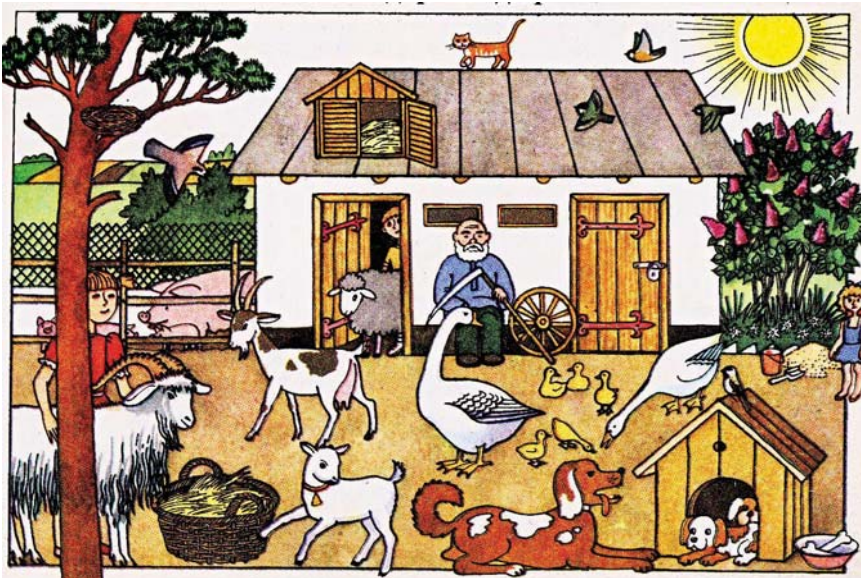
Ець, ець, ець - стоїть гарний хлопець.

Ець, ець, ець - я тримаю прапорець.

Ець, ець, ець - у сукні білий комірець.

Двір дідуся Шуколи

1. Роздивися малюнок.
2. Розкажи що зображено на малюнку.
3. Дати дівчатам та хлопцю імена (із звуками с, з)
4. Знайти на малюнку, слова зі звуками с , з, ц.
5. Скласти оповідання за цим малюнком, використовуючи слова зі звуками (с, з, ц).

«Подорожі вночі, вдень»

Батько чи мати пропонує дитині здійснити подорож по місту вночі. Починають розповідь: «Вночі люди відпочивають, сплять. Але не всі сплять. Не сплять лікарі, пожежники». Разом з дитиною батьки «подорожують» до лікарні, пекарні, друкарні, електростанції. Дитина супроводжує свої «подорожі» розповіддю.

Під час прогулянок, одягання, роздягання, купання, під час приготування їжі на кухні доцільно проводити з дитиною дидактичні вправи: «Хто більше назве слів (овочі, фрукти, меблі, предмети харчування, іграшки, квіти)?», «Скільки слів ти знаєш?», «Хто більше назве дій?», «Пограємо в слова» (одне слово називає дорослий, друге - дитина тощо), «Скажи одним словом».

З дітьми 3 - 4 років доцільно використати ігрові вправи для гімнастики язика «Жив-був веселий язичок. Жив він у своєму будиночку. А будиночок цей - ротик. Будиночок відкривався і закривався. Ось так! (Дорослий показує, пропонує дитині відкрити і закрити рот). Язичок то вибіжить з будиночка, то знову сховається в ньому. (Пропонує дітям повторити.) Язичок усе, що побачить, хоче сам зробити

ГОЛОСОВІ ВПРАВИ

ВИСОКО	НИЗЬКО
А	А
О	О
У	У
Е	Е
И	И
І	І

«Буває — не буває»

Дорослий звертається до дитини: «Я буду розповідати тобі про одну з пір року, про те, чим займаються у цей і час діти, люди. Ти уважно слухай і скажи, буває так насправді чи не буває, а якщо буває, то в яку пору року?»

Хлопчик поїхав на лижах збирати суниці.
У саду цвітуть троянди, двірник підмітає сніг на стежці.
Падає жовте листя, діти пішли вперше до школи.
Зацвіли квіти, відлетіли птахи, на деревах розпускаються і бруньки.
Хлопчик був у лісі і бачив у норі півня.

Пізніше дитина сама придумує такі речення.
І «Скажи навпаки». Дорослий називає слова, а дитина - їх протилежне значення.

Шиплячі звуки

1. Назвати зображення на всіх малюнках, уточнити їх значення. Визначити, де стоїть звук Ш у назвах цих малюнків. Прочитати підписи під малюнками (або читає вихователь).

2. Порахувати назву кожного малюнка до 4.

3. Ігри: "Відгадайте, який малюнок я загадав?"
"Відгадайте, який малюнок я заховав?"

4. Повторюйте скоромовки:

Ша, ша, ша - ми ловимо лоша. Шаша, шаша, шаша - шапку надіває

Маша. Шаша, шаша - пригоріла каша

5. Змінювати речення:

"Я купив лоша", (ти, він, ми, ви, вони)

5. Про який малюнок ця загадка?
Сіреньке, маленьке, але хоч якого kota з місця стягне.

6. Додайте до слова назву малюнка:

Ввічлива

Театральна.....

Молочна

Сіра.....

Жвава

Смачна

8. Гра "Жартівливі відповіді". Відповідати повною відповіддю на запитання, включаючи у відповідь назву 1 (2-6) малюнка. Кого або чого немає у вас?

У КОГО, ЯКИЙ НАСТРІЙ?

Мета: навчити розпізнавати різні емоційні стани, збагачувати знання дітей немовними засобами виразності.

Матеріал: картинки із зображенням дітей, які мають різний настрій: веселі, здивовані, сумні, налякані, задоволені.

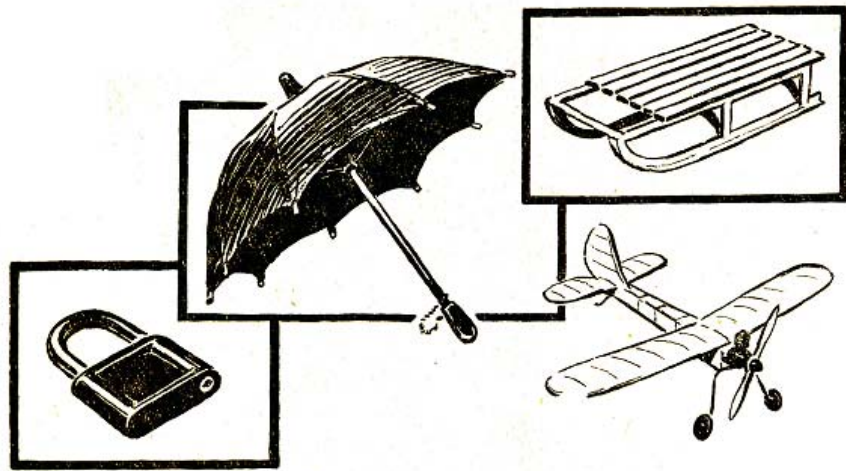
Хід гри.

Обирається незалежне журі з декількох дітей. Діти об'єднуються у групки, домовляються про те, як спільно скласти розповідь, розподіляють ролі. Розігрують складену розповідь за ролями.

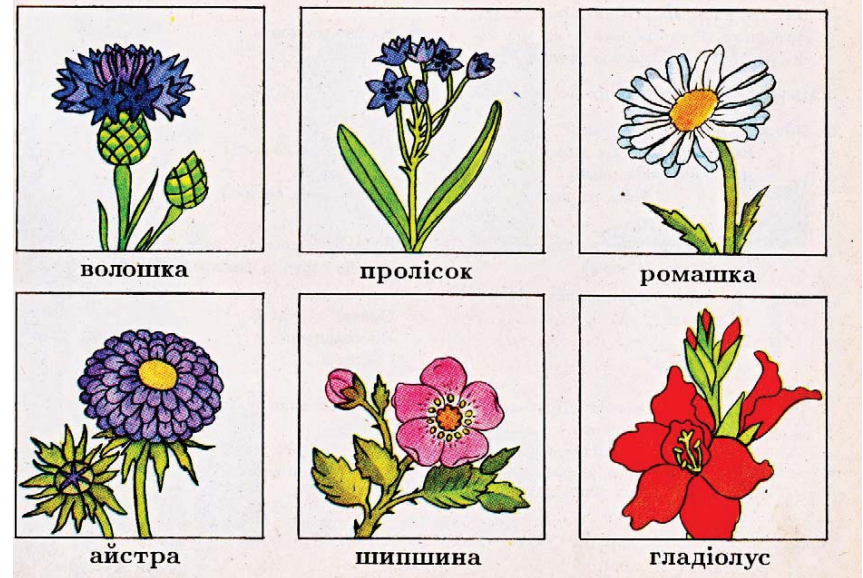

«Що з чого зроблено?»

«Що з чого зроблено?» Дорослий говорить дитині, що навколо нас є різні предмети, але всі вони зроблені з різного матеріалу. Пояснює гру: «Я буду називати предмет, а ти повинен розповісти, з якого матеріалу він зроблений, наприклад: «Люстра зроблена з пластмаси, дерева і металу».

Звуки С-Ш

1. Назвати зображення на всіх малюнках, уточнити їх значення. Визначити, який звук - С або Ш - у назва малюнків. Де вони стоять у цих словах? Прочитати підписи під малюнками. Яким одним словом можна назвати зображення на всіх малюнках? І у назвах яких квітів є звук «С» і звук «Ш»?

2. Про який малюнок ця загадка?
Біла корзина, золоте денце.
У ній лежить росинка та золоте сонце.
(ромашка)

3. Додайте до слова назву малюнка:

Біла
Рожева.....
Синя
Червоний.....
Фіолетова
Голубий

4. Гра "Хто більше запам'ятає назв малюнків та назве їх по пам'яті?"

Звук Ж

книжка

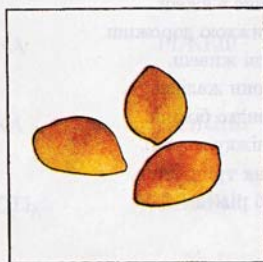
пожежник

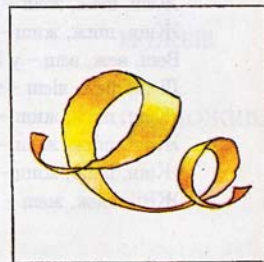
ліжка

ложка

пиріжки

стружка

1. Назвати малюнки, уточнити їх значення. Визначити, де стоїть звук Ж у цих словах. Згадати і назвати слова із звуком Ж. Хто більше?

2. Порахувати назву кожного малюнка до 5.

3. Про який малюнок ці загадки?

Що мовчить, а розуму навчить?

(ка, книж)

Риболов

Кіт Мурко - шубовсь у річку:
Ловить вершею плотвичку.
Кошенята поринають - риб
У вершу заганяють.
У човні лишилась киця, -
Бо холодна їй водиця.

У стозі пшениця,
під стогом криниця.
Там шука-риба грала,
Золоте перо мала.
Сама собі дивувала,
Що хороше вигравала.

Грицько Бойко

Загадки

Пір'я є, та не літає, Ніг нема, а не доженеш. (*Риба*).

Їду, їду, ні коліс, ні сліду. (*Човен, теплохід*).

Два брати у воду дивляться, а ніколи не зійдуться. (*Береги*).

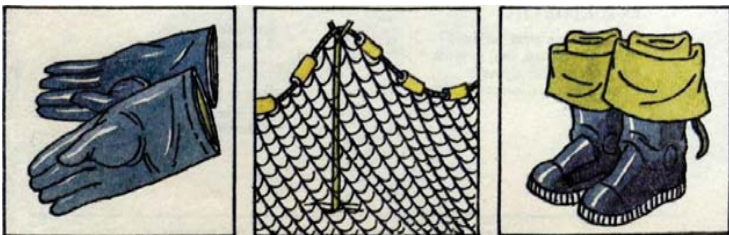
Впала стрічка через річку, поєднавши береги. (*Міст*).

Голова є, а шиї нема, рот є, а не говорить, без ніг, а далеко ходить.
(*Риба*).

Хата - не хата, вікон багато, є куди влізти, а нікуди вилізти.
(*Сак на рибу, рибальська сіть*).

Риболов

Лисичка і журавель

Мета: формувати в дітей уміння утворювати 2 способом додавання одиниці до попереднього числа.

Обладнання: малюнки лисички та журавля
Вихователь. Дітки, сьогодні до нас завітала незвична гостя. Відома лісова красуня.

Ця красуня непростя,
Вона хитра та руда
Має хутро золотаве

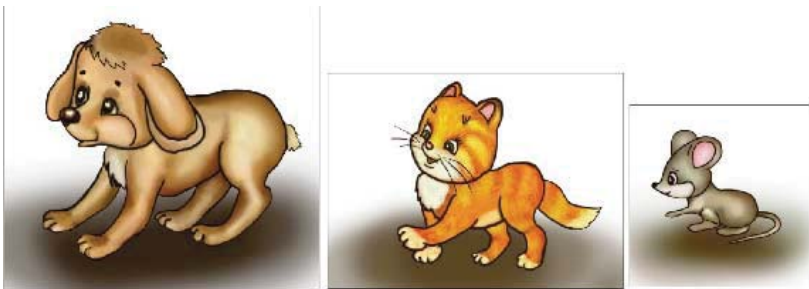
Гра «Відгадаймо казочку» (Робота з картками)

Перед проведенням гри вихователь має заздалегідь опрацювати разом із дітьми, народну казку «Лисиця та Журавель». Лисичка журавлика, в гості покликала, обіцяла смачною кашкою нагодувати. От лише частування хитрунка по тарілці розмазала й гість не зміг його скуштувати

Ріпка

«Тасмничий світ звуків»

Мета: навчити дитину виділяти речення з мовленнєвого потоку; ознайомити з поняттям «речення».

Розглядаючи ілюстрації до казки, запропонуйте малюку пригадати її початок:

- Як починається казка?

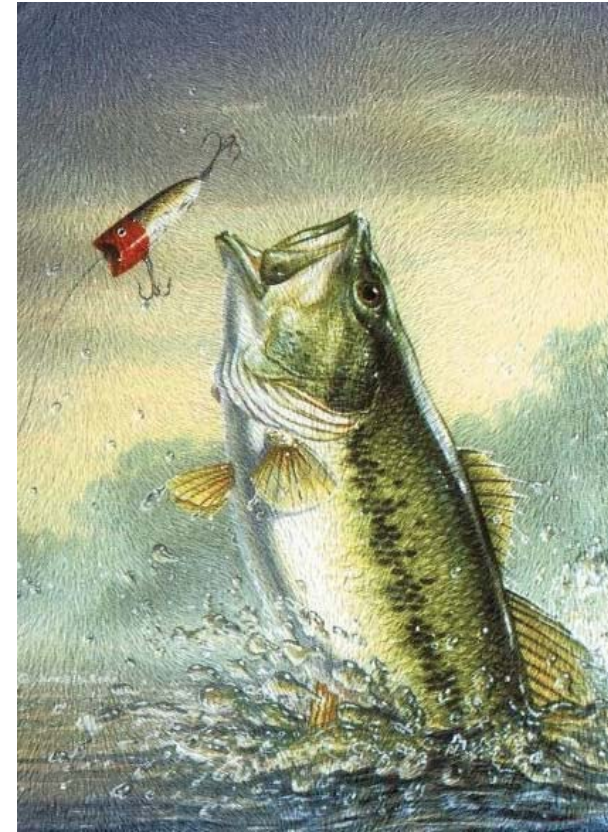
- Пригадай перше речення. («Посадив дід ріпку.»)

- А далі? («Виросла ріпка велика-превелика.»)

Це друге речення. А далі? («Почав дід ріпку із землі тягти.»)

- Це третє речення. Що сталося далі? («Тягне, тягне, витягти не може.»)

Та ось роботи закінчено. Підводні виміри підтвердили: нова крижина міцна. Місце для полярного містечка «Північний полюс» обрано правильно.

Водолаз

(За Анатолієм Кленовим)

Полярне містечко «Північний полюс» необхідно перенести на нове місце. Дрейф триває. Необхідно оглянути крижину. І не тільки згори, а й знизу. А як це зробити?

Взялися до діла водолази-аквалангісти. Нелегка це справа — спускатися в крижану воду Північного Льодовитого океану. А ще й під кригу!

Аквалангісти вдягають по два теплих вовняних костюми, а зверху ще один — гумовий. На обличчях — спеціальні маски. Водолази до спуску готові! Собака Білка зацікавлено споглядає дивні істоти, в яких перетворюються знайомі люди. Куди вони зникають?

Виявляється, під кригою досить світло. Можна навіть фотографувати.

Для цього фотоапарати ховають у щільно закриті футляри — бокси. Туди вода не потрапляє. Одна стінка боксу прозора, до неї прилягає об'єктив.

У воді все здається блакитно-зеленим. А зверху золотими стрілами падають сонячні промені. Все чудово видно.

А ось і тріщина, яка розчахнула стару крижину. Вона пройшла поряд з торосом. Під нею виявився ще один торос — підводний. Він неначе стоїть догори ногами. Далі ще й ще нагромаджуються одна на одну крижини, спускаючись у глибину. Там стає дедалі темніше, і здається, що ця чорна глибінь — бездонна.

Хочеться чим швидше піднятися нагору, до сонця. Коли відпливаєш від ополонки далі, стає темно. Товста крига не пропускає сонячного проміння; водолазу нічого не видно. Доводиться шукати нове місце для занурення. Знайшли нову ополонку. Більшу, немов озерце. Знову занурення! Поряд гумовий човен, чатують в ньому люди. Раптом щось непередбачене станеться!

Над головою аквалангіста з дзюркотом піднімаються вгору сріблясті кульки. Це водолаз випускає зайве повітря. Чим глибше, тим синішою стає вода. А якщо підняти голову, то крізь ополонку видно сонце.

- Ти розповів початок казки «Ріпка» чотирма реченнями. Коли ми розповідаємо про щось, ми говоримо реченнями.

(Закріпить термін «речення».)

- Перше речення: «Посадив дід ріпку.» Про кого говориться в цьому реченні? (Про діда) —Що дід посадив? (Дід посадив ріпку.)

- Друге речення в казці: «Виросла ріпка велика-превелика.» Про що говориться в цьому реченні? (Про ріпку)

- Що про неї говориться? (Виросла ріпка велика-превелика.)

- Третє речення було таким: «Почав дід ріпку із землі тягти.» Про кого це речення? (Знову про діда)

-Що говориться про діда в реченні?

(Він почав ріпку із землі тягти.)

Підсумуємо: «У кожному реченні про когось або про щось розповідається. А слово лише називає предмет, але нічого про нього не розповідає. Якщо ми скажемо просто слово «ріпка», ми про нього нічого не розповімо. А якщо ми скажемо речення: «Виросла ріпка велика-превелика», — ми розповімо про те, як виросла ріпка. Отже, якщо ми хочемо про щось розповісти, ми говоримо реченнями».

«Хто як працює»

Дорослий розповідає дитині, що є дуже багато різних професій. Людина певної професії добре знає, що їй потрібно робити. «Сьогодні ми дізнаємося, хто як працює. Я буду запитувати, а ти відповідай». «Що робить лікар?» — «Лікар лікує хворих людей, працює в лікарні, поліклініці, виїжджає на машині швидкої допомоги до хворого додому, робить операції, виписує ліки, слухає легені хворого». Так само можна запитувати, що робить водій, прачка, вчитель, будівельник, куховар.

Професії батьків

(кому що потрібно для роботи).

